

Úvod

„Haló, prosím?“

„Paní doktorko, potřebujeme pomoct. Dostali jsme na vás kontakt. My si už totiž nevíme rady. Už jsme vyzkoušeli všechno a nikam to nevede. Jsme už naprosto vyčerpaní a zoufalí. Co máme dělat?“

Tak tohle je ten naprosto nejběžnější a nejčastější začátek. Majitelé psů a koček se na mě obracejí přímo v nouzi nejvyšší, kdy se stávám tou poslední možností před definitivním řešením, takovou krabičkou poslední záchrany. (Dovolím si malou poznámku – statisticky, až na okamžité vyděšené reakce v souvislosti s agresivním útokem psa, probíhají telefonické rozhovory na toto téma běžně v neděli odpoledne. Proč? Netuším, snad to souvisí s tím, že mě lidé nechtějí rušit v práci na důležitých případech?) Až na výjimky jsou v této chvíli majitelé zcela vyčerpaní psychicky, fyzicky a v některých případech i finančně. A co teď?

Co vlastně mohou lidé v této mnohdy krajní situaci dělat? Jak dlouho tato, pro ně nesnesitelná, situace trvá?

Moje první rada zní: „Obrňte se trpělivostí a začněte pracovat na své důslednosti.“

„A to je všechno? Bude to stačit?“

Jak jednoduše se to říká, jak těžko se toto jednoduché doporučení převádí do praxe!

Problematické chování psa nebo kočky se nějakou dobu vyvíjí a není v žádném případě reálně změnit ho během krátké doby. Vždycky upozornuji na to, že stále není k dispozici zázračná tabletky, která by v časovém horizontu odpovídajícím asi tak tlesknutí do dlaní dokázala změnit chování našeho mazlíčka. Nemluvíme o sprintu, ale o běhu na velmi dlouhou trať. Takový celoživotní maraton.

Než vůbec můžu přistoupit k návrhům na nápravu problematického chování, potřebuji získat hodně (opravdu hodně) informací. Jen pár jednoduchých drobností lze řešit radou po telefonu. Naprostá většina případů vyžaduje hlubší analýzu. Pokud je to jenom trochu možné, patří k této analýze i pozorování psa nebo kočky v různých situacích, ideálně v domácím prostředí. A to nejen v potenciálně problematických. Velice důležité je i chování členů rodiny, klasické denní rituály, reakce lidí v krizových situacích. V této první fázi používám takřka vždycky dotazník. Je poměrně rozsáhlý a zahrnuje typické oblasti chování a rituály: krmení, denní zvyky, výcvik, péče o srst a další. Už rozbor vyplněného dotazníku mi poskytne základní informace. A co je nejpodstatnější,

přivede majitele a jejich partnery či rodinné příslušníky k zasutým vzpomínkám a informacím zdánlivě nepodstatným. Například:

„Paní doktorko, nevím, jestli je to důležité, ale teď jsem si uvědomila, že když byly našemu Bobíkovi čtyři měsíce, napadl ho německý ovčák. Nebylo to nic hrozného, ani jsme s ním nebyli u doktora. Jen takové malé škrábnutí. Myslíte, že to spolu souvisí?“

Ano, jistě to spolu souvisí – dnes dospělý pes má panickou hrůzu z jiných velkých psů.

Pravidelně se svých klientů ptám, proč si vlastně domácího mazlíčka pořídili. Jaké pohnutky je k tomu vedly. Odpovědi bývají různé:

- Aby na mě doma někdo čekal a vítal mě, když se vracím.
- Vždycky jsme měli doma kočku, tak jsem si ji pořídil i pro sebe.
- Protože se chci o někoho starat.
- Aby naše dítě nevyrostalo jako jedináček.
- Protože tchyně nesnáší kočky, a nebude k nám tudíž chodit.
- Abych měla jako důchodce důvod chodit na procházky.
- Aby se děti naučily zodpovědnosti.
- Protože ho nikdo nechtěl a utratili by ho.
- My na to máme (jen se podívejte, jaké máme plemeno).

- Chci výstavního šampiona.
- Vždycky jsem chtěl velkého psa, i když nemám vůbec žádné zkušenosti.

Všechny tyto odpovědi mají jedno společné – představu, že vlastnictví psa nebo kočky přináší výhradně jen pocity štěstí a radosti. Většina z nás si uvědomuje určitá zvířecí specifika, ale v podstatě jsme zaskočeni až nečekaně jiným chováním. Předpokládáme, že když se svým psem nebo kočkou budeme pěkně zacházet, tak oni nám to budou stejnou měrou vracet.

Takže když mám svého psa ráda, má mě i on rád. Jestliže mu dovolím spát v mé posteli a lehávat na mém gauči, bude i on stejně tolerantní ke mně. Já jsem hodná – on je hodný.

Je to tak opravdu? Platí tyto paralely?

Před nějakou dobou uváděli v televizi večerníčky pro děti s nádherným poetickým názvem *Pohádky ovčí babičky* a z té doby mi utkvěla v hlavě často opakovaná věta:

„Vlk běží jako vlk...“

Dovolím si tuto větu parafrázovat:

„Pes se chová jako pes.“

A v těchto několika slovech vidím jádro celého problému. Pes, byť skvělý, báječný a poslušný, je stále pes. Kočka, milá, přátelská a přítulná, je stále kočka.